ANNA TE DRIEËN

Stichting Erfgoed Rond Kerst Nederland

ANNA TE DRIEËN

In dit boekwerkje 55 voorstellingen van Anna te Drieën verzameld.

Er staat niets over in de bijbel, maar volgens een latere legende worden Joachim en Anna genoemd als zijnde de ouders van Maria en dus de grootouders van Jezus van Nazareth. De afstamming van Jezus en zijn familieverbindingen heeft de mensen vanaf de eerste eeuwen van onze jaartelling bezig gehouden en men heeft geprobeerd een kloppend beeld te scheppen. Maar toen de maagdelijke geboorte van Maria (niet te verwarren met Jezus' geboorte uit de maagd) een discutabel geloofspunt werd, was het belangrijker dan ooit de familieverbindingen te kennen en de manier waarop Maria's verwekking geschiedde. In de apocriefe geschriften worden Anna en Joachim als Maria's ouders genoemd, beiden toen al op hoge leeftijd. Volgens de legende keerde Joachim terug naar Jeruzalem – de stad die hij enkele maanden ervoor had verlaten nadat de tempelpriester de onvruchtbare man het offeren geweigerd had - en ontmoette zijn vrouw bij de Gouden Poort. Negen maanden later zou Maria ter wereld komen. Zij wijden Maria aan God toe en brachten haar als driejarige naar de tempel. Er is verder sprake van Maria's nicht Elisabeth en haar man Zacharias en voorts van apostelen, zoals Jacobus.
Aan het einde van de Middeleeuwen werd de devotie tot Sint Anna in het Rijnland en in de Nederlanden bijzonder populair. Dit resulteerde in een grote hoeveelheid beelden en schilderijen waarop Anna, Maria en Jezus stonden afgebeeld. Vaak zo dat Maria die Jezus op schoot hield, zelf op schoot zat bij haar moeder. Deze beeltenissen worden 'Sint Anna te Drieën' genoemd.
De feestdag van Sint Anna is op 26 juli.

Peter Diemer

Februari 2026, aangevuld / bijgewerkt 2026-11-16

Stichting Erfgoed Rond Kerst Nederland

Voorplaat:
Olieverf op populierenhout, 168 x 130 cm.
Maria met Kind en Sint Anna
Leonardo da Vinci 1501-1519
Louvre, Parijs, Frankrijk, Europa

Sint-Anna te Drieën
Meester van Elsloo
Hout, gepolychromeerd
141,5 x 104,6 cm.
St. Augustinuskerk, Elsloo, Nederland, Europa

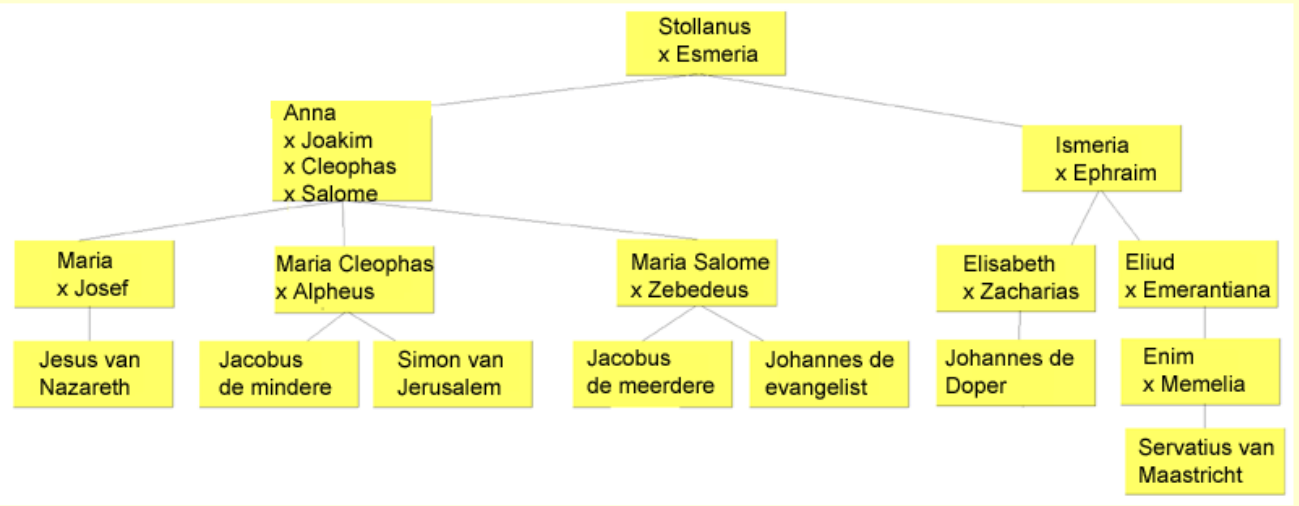
Een beeld met een verhaal
Hoewel de St. Augustinuskerk diverse beelden bezit van hoge ouderdom, wordt in publicaties over haar collectie steeds één beeld speciaal toegelicht vanwege de grote kunstwaarde, de St Anna-te-Drieën. Dit wil echter niet zeggen dat de overige beelden minder waarde voor de gemeenschap hebben. Integendeel, sommige beelden zijn zelfs veel ouder dan de St. Anna en, wat misschien belangrijker is, oorspronkelijk kerkbezit, hetgeen de St. Anna zeker niet is. Het beeld is in 1850 door het kerkbestuur uit Elsloo aangekocht van het kerkbestuur van de Munsterkerk in Roermond. Deze aankoop was voor de inrichting van de toen pas gereed gekomen "nieuwe kerk", de Augustinuskerk. Uit het kasboek van de Munsterkerk blijkt dat op 2 jan. 1849 en op 2 jan. plus 6 maart 1850 diverse kerkelijke stukken zijn gekocht, waaronder de twee zijaltaren met het bekende beeld van de Meester van Elsloo. Het totaal bedrag van de aankoop was 401 gulden en 35,5 cent. Aardigheidje; het geld was betaald door de ontvanger van het kerkbestuur van Elsloo, J. Claessens. Dit was Johannes Claessen(s) die zich in 1836 in Elsloo had gevestigd en in de Maasberg de brouwerij annex herberg runde (alsook boerderij). Tevens was hij gemeenteontvanger.

De Meester van Elsloo
Als vervaardiger van de St. Anna groep wordt de Meester van Elsloo genoemd. Hoewel zijn naam anders doet vermoeden, is betreffende kunstenaar waarschijnlijk nooit in Elsloo geweest, laat staan dat hij daar gewerkt heeft. De naamgeving "Meester van Elsloo" heeft dan ook niets met de plaats Elsloo, maar alles met het hier aanwezige St. Anna-te-Drieën beeld te maken. In 1936 viel het, tijdens een tentoonstelling in Sittard over kerkelijke kunstwerken van die stad en omgeving waarvan onze St-Anna-te-Drieën deel uitmaakte, Prof. Dr. J.J.M. Timmers op dat verschillende ongesigneerde beelden in dorpskerken in Limburg een hoge artistieke waarde vertoonden en mogelijk van dezelfde hand waren. Het beeld uit Elsloo werd als toonaangevend voorbeeld gezien voor het werk van deze onbekende meester. Omdat men zijn naam niet kende vernoemde men hem naar de plaats waar dit beeld stond nl. Elsloo (bron 1) De beelden van deze onbekende meester worden gerekend tot de School van Opper Gelder (waarvan Roermond de hoofd stad was). Hoewel de kunst in het Maasdal bloeide, schijnt zij sterk beïnvloed te zijn door de toenmaals bloeiende Duitse beeldhouwkunst (bron 2). Het beeld is waarschijnlijk geen oorspronkelijk kerkbezit van Elsloo. Bij de bouw van de St. Augustinuskerk (ingewijd in 1849) keek men naarstig om naar (tweedehands) ornamenten ter versiering van de kerk. Het altaar in de rechter zijbeuk van de kerk waarop het beeld staat, is afkomstig uit de Munsterkerk te Roermond. Aangezien het altaar waarin de groep is opgesteld kennelijk voor dit doel is ontworpen, is het goed mogelijk dat niet alleen het altaar maar ook het beeld uit Roermond afkomstig is (bron 3)

De functie van kerkbeelden
In de middeleeuwen vervaardigde men een beeld niet zomaar. Tot in details zitten deze heiligenbeelden vol symboliek. De af te beelden figuur diende de vaak ongeletterde gelovige vereerder van betreffende heilige als ideaalbeeld, welke hij als volgeling diende na te streven. Deze elementen komen ook voor in de St. Anna-te-Drieën van Elsloo. Ten tijde van vervaardiging van het beeld in de 16e eeuw kende de verering van Anna, de moeder van Maria, geen grenzen. Men kan zich afvragen waarom Anna in deze periode zo vereerd werd en waarvoor zij werd "aangeroepen". Op de (voor velen onbekende) achtergronden van de St. Annaverering zullen we nader ingaan.

Genealogisch hoogstandje
Het staat niet in de bijbel, maar volgens een latere legende worden Joachim en Anna genoemd als zijnde de ouders van Maria en dus de grootouders van Jezus van Nazareth. De afstamming van Jezus en zijn familieverbindingen heeft de mensen vanaf de eerste eeuwen van onze jaartelling bezig gehouden en is ernaar gevorst en heeft men geprobeerd een kloppend beleid te scheppen. Maar toen de maagdelijke geboorte van Maria (niet te verwarren met Jezus' geboorte uit de maagd) een discutabel geloofspunt werd, was het belangrijker dan ooit de familieverbindingen te kennen en de manier waarop Maria's verwekking geschiedde. In de bijbel worden Anna en Joachim als Maria's ouders genoemd, beiden toen al op hoge leeftijd. Volgens de legende keerde Joachim terug naar Jeruzalem - dat hij enkele maanden ervoor had verlaten nadat de tempelpriester de onvruchtbare man het offeren geweigerd had - en ontmoette zijn vrouw bij de Gouden Poort. Negen maanden later zou Maria ter wereld komen. Zij wijden Maria aan God toe en brachten haar als driejarige naar de tempel. Er is verder sprake van Maria's nicht Elisabeth en haar man Zacharias en voorts van apostelen, zoals Jacobus. Om alle betrokkenen binnen één netwerk van familierelaties (Heilig Maagschap) onder te kunnen brengen moest Anna wel meermaals gehuwd zijn geweest, een idee dat zich rond het jaar 1100 begon te verspreiden. Wat in de bijbel ontbreekt, vullen levensbeschrijvingen en mirakels aan. Zo hebben zich om Anna diverse legenden ontwikkeld, waarin zij tot drie keer toe trouwt en (wonderbaarlijk) op hoge leeftijd buiten Maria nog twee meisjes krijgt: Maria Cleophas en Maria Salomo ‘s. Deze laatste was de moeder van Jacobus de Meerdere en Johannes de Evangelist. Anna was dus de stammoeder van een uitgebreid en heilig geslacht. Maar ook Anna had ouders: Emerentiana en Stollanus, uit de stam Juda. En een zuster Esmeria, die Efraïm trouwde. Uit hun verbintenis kwam Elisabeth voort, Maria's nicht en moeder van Johannes de Doper. In de 12e eeuw vervlecht men er nog een stamboom door: die van Elizabeths broer Eliud. Via deze lijn kwam men aan St. Servaas. Al deze

personen komen voor op een 15de -eeuwse paneelschilderij in de St. Servaaskerk te Maastricht.

St. Annaverering

De Anna-devotie kent een eerbiedwaardige traditie, met de oudste sporen in het Byzantijnse rijk in de 6e eeuw. Drie eeuwen later begint men haar in onze gebieden te vereren. Tegen het eind van de middeleeuwen groeit de cultus enorm, samenhangend met kerk en kloosterhervormingen en met de veranderde opvatting over de plaats van de vrouw binnen huwelijk en gezin in de christelijke huwelijksmoraal. Vrij laat trouwen en leven in een huisgezin (tot voor kort, de hoeksteen van de samenleving). De overgang van agrarische naar burgerlijke, stedelijke samenleving is daar van invloed op geweest.
Was Maria als moeder-maagd een bekoorlijk maar onbereikbaar ideaal, in Anna kon de kerk de vrouwen een veel menselijker toonbeeld van vroomheid, kuisheid en toewijding voorhouden. En onbewust bevredigde Anna het immer levende orchidee van de moedergodin of de Grote Moeder. Het meest verbreid was de cultus (met het hoogtepunt rond 1500) in de Nederlanden, het Rijnland en Noord-Frankrijk. In de 15de en 16de eeuw verrezen aan Anna gewijde kapellen en ontstonden bedevaartplaatsen. Het aantal Anna-altaren groeide spectaculair. In deze tijd (ca. 1525) wordt ook "ons" beeld door de Meester van Elsloo vervaardigd. Als grootmoeder van Jezus was Anna een machtige en begrijpende heilige. Niemand wist beter wat jonge vrouwen en (aanstaande) moeders voelden. Geen geschikter patrones van het huwelijk (en tevens van de celibatairen) dan zij. "Naar Sint Anneke voor een manneke" luidde een bekende uitdrukking. Wie dat nog niet was gelukt zat "in Sint-Anna's schapraai" (kast). Verhalen beklemtonen dat vereerders van Anna er in allerlei opzichten wel bij voeren. Armoede veranderde zij in welvaart. Op het platteland werd Anna aangeroepen voor de vruchtbaarheid van gezin, gewas en vee. Zij beschermde binnenschippers en zeelieden en hielp tegen de pest. Geen wonder dat vroeger veel meisjes niet alleen Maria maar ook vaak Anna

als doopnaam meekregen. Deze Anna-devotie weerspiegelde zich in de beeldende kunst. Talloze beeldhouwers, schilders en graveurs uit de 15de en 16de eeuw namen de Heilige Maagschap, het leven van Anna of van Maria, of scenes uit hun leven tot onderwerp. Het meest gevraagd was de beeldengroep Anna-Te-Drieën (waar zoals gezegd Elsloo een prachtig voorbeeld van bezit), een compositie met Anna, Maria en het kind als groepje, ook wel Anna-trits genoemd. In deze beelden is Anna de voornaamste (bron 4)

De St. Annagroep van Elsloo
In de St. Annagroep van Elsloo (130 cm hoog en 83 cm breed) zit moeder Anna, de grootste figuur, op een Dagobert-stoel (een gotische vouwstoel). Ze draagt haar traditionele kledij (breed vallend gewaad, een kindoek om haar hals en een kap met sluier op het hoofd) en heeft een boek bij zich (Anna attribuut, het refereert naar het Oude Testament en de belofte van de Messias). Naast haar staat de jeugdige Maria, die zo jeugdig is dat haar gestalte niet boven die van haar moeder uitsteekt. Zij houdt het levendig weergegeven Kind dat speels naar Anna's open boek grijpt, met beide handen vast. Dat de groep van Elsloo reeds in de tijd van zijn ontstaan de aandacht heeft getrokken, blijkt wel uit het feit, dat hij reeds kort daarna gekopieerd werd. In het Rijksmuseum bevindt zich namelijk een vrije navolging van deze St.-Anna-te-Drieën in iets kleiner formaat (bron 5)

Tegenbeweging
Een zo bloeiende Anna-cultus kon niet anders dan een tegenbeweging oproepen. In de loop van de 16de eeuw verdwijnt stilaan de machtige, grote moeder Anna en treden haar dochter en kleinzoon op de voorgrond. In de eeuwen daarna wordt ze weergegeven als een zorgzame moeder en opvoedster. Dit valt uit de schilder- en beeldhouwkunst van de 17e en 18e eeuw duidelijk af te lezen. In de 20e eeuw vlamt de Anna-cultus weer op, maar daarna raakt Anna snel in vergetelheid (bron 6) Elsloo bewaart in het door haar gekoesterd beeld in de St. Augustinuskerk de herinnering aan deze eens zo rijke middeleeuwse cultus, waarin ook dit beeld zeker diep vereerd werd. Waar het in vroeger tijden stond is verder onbelangrijk, belangrijk is dat de St. Augustinuskerk een beeld bezit waar de gemeenschap trots op kan zijn

Dagblad De Limburger, Guus Peters

Bronnen:
1, 3, 5: Gedenkboek uitgegeven bij het 100-jarig bestaan van de St. Augustinuskerk
2: De Bronk, April 1960
4, 6: Kunstkroniek Financieel Dagblad 19 sept. 1992

Sint-Anna te Drieën (karton van Burlington)
Leonardo da Vinci 1499-1500 of ca. 1508
Houtskool, gehoogd met wit krijt, papier bevestigd op doek,
141,5 x 104,6 cm.
National Gallery, Londen, Engeland, Europa

Maria ondersteunt Jezus terwijl hij zich met een zegenend gebaar uitstrekt naar de jonge Johannes de Doper. Met zijn linkerhand kietelt hij hem onder zijn kin. Maria kijkt aandachtig naar haar kind, terwijl haar moeder Anna op zijn hemelse oorsprong wijst.

Anna te Drieën
Grieks icoon
15 x 20 cm.
Liesbeth's Iconen

Links op de icoon is de heilige Anna, de moeder van Maria, afgebeeld als een oudere vrouw die liefdevol haar dochter omarmt. Maria draagt zoals gebruikelijk is op iconen, een purperen mantel, met drie gouden sterren (waarvan er twee te zien zijn) en een blauw onderkleed. Blauw is de kleur van het menselijke, purper de kleur van het goddelijke. Maria is in de eerste plaats mens, maar als moeder van de zoon van God ook goddelijk. Het kind draagt een kleed met gouden stralen, hij straalt het goddelijke licht uit.

Inscripties: 'IC XC' betekent: Jezus Christus, 'MP θY' is de afkorting voor: Moeder Gods (Meter Theou)**,** **"**Η ΑΓ ΑΝΝΑ' betekent 'De heilige Anna' (waarbij 'agia', het Griekse woord voor 'heilige', is afgekort).

Anna te Drieën
16de eeuw
Sculptuur in albast, 18,5 x 15 cm.
Mechelen, Vlaanderen, België, Europa

Anna te Drieën
16de eeuw
Sculptuur gesneden in eikenhout, 30 x 11 cm.
Vlaanderen, België, Europa

Anna te Drieën
15de eeuw
Sculptuur in eikenhout, gepolychomeerd, 45 x 28,5 cm.
Duitsland / Zuidelijke Nederlanden, Europa

Sint-Anna te Drieën (karton van Burlington)
Jan van Steffeswert, ca. 1520
Beeld, hout, gepolychrmeerd, 73,5 x 36,5 x 31,5 cm.
TESEUM Museum, Tongeren-Borgloon, België, Europa

Het beeld stond vroeger in de Sint-Annakapel (kloostergang)

Anna te Drieën
1500-1515
Sculptuur in eikenhout, gepolychomeerd, 38 x 12,5 x.9,5 cm.
Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Ca. 1520
Sculptuur, gepolychromeerd
Museum Catharijneconvent, Utrecht, Nederland, Europa

Sint Anna met haar dochter Maria en haar kleinkind Jezus
Bart van Hoek, 1990
Beeldhouwwerk
Hasseltplein, Tilburg, Nederland, Europa

Madonna met Kind en Sint Anna
Saraceni, 1610
Altaarstuk, Olieverf op doek, 180 x 155 cm.
Galleria Nazionale d’Arte Antica, Rome, Italië, Europa

Saraceni maakte dit altaarstuk voor het eerste altaar aan de rechterkant in de kerk van San Simeone Profeta, die in 1610 werd herbouwd en gedecoreerd door kardinaal Lancellotti. Het doek kwam in 1929 in het bezit van het museum, na de opheffing van de kerk. Geleerden zijn het erover eens dat het aan Saraceni wordt toegeschreven, en aangezien de opdracht met zekerheid gedateerd kan worden, vormt het (samen met Frascati's Rust op de vlucht naar Egypte, dat met zekerheid gedateerd is op 1606) een belangrijk referentiepunt voor de reconstructie van de eerste Romeinse periode van de schilder

Gerolamo dai Libri, 1474-1555
Olieverf op doek, 158,1 x 94 cm.
Midden paneel drieluik altaarstuk Santa Maria della Scala, Verona
National Gallery, Londen, Engeland, Europa

De Maagd Maria, het Christuskind en de heilige Anna bevinden zich in een ommuurde rozentuin, een symbool van de zuiverheid van de Maagd. Ze zitten op elkaars schoot onder een citroenboom, wat benadrukt dat dit de generaties van Christus' stamboom voorstelt. De dode draak aan de voeten van de Maagd en de olijftak die Christus vasthoudt, symboliseren zijn overwinning op de duivel, maar kunnen ook verwijzen naar het einde van het beleg van Verona in 1516.

Sant’Anna Metterza
1424-1425,
Altaarstuk, tempera op hout 175 x 103 cm.
LE GALLERIE DEGLI UFFIZI, Florence, Italië, Europa

Inscripties:
- SANTANNA HEDINOSTRA DONNA FAST[IGIO] op de halo van Sint-Anna;
- AVE MARIA GRATIA OLENA DOMINUS T[ECUM] op Virgins halo
- AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM BENEDICTA TU op de voet van de troon

Maria met Kind en Sint Anna
Albrecht Dürer, 1519
Olieverf op doek, 60 x 49,8 cm.
The Met Museum, New York, USA.

Dürer reisde tussen 1505 en 1507 naar Italië, met name naar Venetië, waar hij veel inspiratie opdeed voor zijn kunst. De Venetiaanse schilderkunst stimuleerde Dürers interesse in rijke kleuren en nauwgezette aandacht voor detail, evenals in eenvoud van vorm. Dürers aangrijpende devotionele schilderij toont de heilige Anna, de moeder van de Maagd Maria, die vooral in Duitsland werd vereerd, met de Maagd en het Kind. Anna's hand op de schouder van haar dochter heeft een troostende betekenis en haar afwezige blik suggereert een voorgevoel van Christus' lijden. Hoewel de datum en het monogram van dit paneel later zijn toegevoegd, is de datering waarschijnlijk correct.

Sint Anna te Drieën
1500-1525
Beeldengroep eikenhout
Erfgoed Breda, Nederland, Europa

Dit beeld is afkomstig uit het klooster Sint-Catharinadal en is een van de oudste interieurstukken uit dit kloostercomplex. De verering voor de heilige Anna kwam in de middeleeuwen sterk op en appelleert aan de toegenomen belangstelling voor het gezin in deze tijd. In 1518 werd achter het stadhuis een nieuwe straat aangelegd die al in 1519 spontaan de Sint Annastraat genoemd werd. Waarschijnlijk bevond zich hier in een gevel of op een straathoek een Sint-Annabeeld.

Anna te Drieën
2019
Oude Langedijk hoek Burgwal, Delft, Nederland, Europa

Madonna en Kind met Sint Anna
Beeld, beschilderd
Kapel van Sint Maria, St Canisiuskerk, Nijmegen, Nederland, Europa

Heilige Anna, Maria en Christuskind
Naar Perugio (Pietrodi Cristoforo Vannucci), 1800-1900
Tekening, pen in zwarte inkt, wit gedroogd, 20,3 x 15,6 cm.
Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Jan van Steffeswert, 1511
Beeld, Walnotenhout, 86,2 cm.
Bonefantenmuseum, Maastricht, Nederland, Europa

Heilige Anna te Drieën
Matsijs, Quinten, 1475-1500
Paneelschildering, 68,5 x 53,5 cm.
Kasteel Huis Bergh, ’s- Heerenberg, Nederland, Europa

Op een gouden gotieke troon zitten links Anna, gekleed in het rood, en rechts Maria, in het blauw, op schoot het naakte Christuskind dat grijpt naar de witte bloemen in Anna's hand. In het midden bovenaan een witte duif, waarboven God de Vader, in rood gekleed. Paneel ingelijst.

Anne te Drieën
18de eeuw
Bronzen beeld in nis, nis 57 x 30 cm.

Sint Anna te Drieën
Zuidelijke Nederlanden 16de eeuw
Eikenhout, gepolychromeerd, 32 cm.
Petrus Banden Kerk, Venray, Nedeland, Europa

Bij deze beeldgroep van Sint Anna-te-Drieën wordt Anna staande afgebeeld, met Maria op haar arm. Deze laatste draagt op haar beurt weer het kind Jezus.

De feestdag van Sint Anna is op 26 juli. De verering voor Anna begon in de vijfde/zesde eeuw in het Midden-Oosten en zij verspreidde zich ook spoedig naar het westen. De Sint-Anna-te-Drieën beeldgroep ontstond tegen het einde van de 15e eeuw. Het is een cultusbeeld dat men in allerlei maten en vormen tegenkomt en in praktisch elke parochiekerk is er wel een exemplaar van aanwezig. Van hogerhand heeft de kerk de afbeelding altijd gepropageerd, waarschijnlijk ook om het gezinsleven weer centraal te stellen.

Sint Anna te Drieën
Opper-Gelre, 1ste kwart 16de eeuw
Eikenhout, gepolychromeerd, 62 cm.
Petrus Banden Kerk, Venray, Nederland, Europa

De groep van Sint-Anna-te-Drieën bestaat uit de figuren van de Heilige Maria, haar moeder Anna en het Kind Jezus, dat zijn armen uitstrekt naar Anna. De laatste, gekleed als een oudere vrouw, zit op een bankje. Zij draagt een kin- en hoofddoek en is gesluierd. De naast haar staande Maria is gekroond en zij draagt haar naakte zoon Jezus op haar arm. Anna wijst in een geopend boek, een verwijzing naar haar opvoedende taak jegens Maria en haar kleinkind. De nu zichtbare polychromie is van na de 2e W.O. en werd aangebracht door het atelier van Gerard Jansen uit Den Haag. Opvallend is de geheel bewerkte achterkant van het beeld. De haren van Maria, die achter over haar kleed vallen, de rechterarm van Anna, haar hoofddoek en haar mantel zijn volledig uitgewerkt. Deze bewerkte achterzijden van beelden zijn een typisch kernmerk van de werken uit het atelier van de Meester van Elsloo, de beeldsnijder die in het eerste kwart van de 16e eeuw in Roermond en omgeving werkzaam was.

Anna te Drieën
16de eeuw
Eikenhout, 81,5 cm.
Brabant / Zuidelijke Nederlanden, Europa

Anna te Drieën
17de eeuw
Hout, gepolychromeerd, 68,5 cm.

Sint-Anna-te-drieën met granaatappel

Anna te Drieën
Tweede helft 15de eeuw
Hardhout
Museum Historiska, Stockholm, Zweden, Europa

Anna te Drieën
Meester van het doxaal, ca. 1420
Beeldsnijwerk, kersenhout, 74 x 46 cm.
Kasteel Huis Berg, ’s- Heerenberg, Nederland, Europa

Afkomstig uit de Mariakiche Lübeck, Duitsland, Europa

Anna te Drieën
Baronie van Breda, 2de helft 15de eeuw
Beeldsnijwerk, eikenhout, gepolychromeerd, 70,5 x 31 x 22 cm.
Kasteel Huis Bergh, ’s- Heerenberg, Nederland, Europa

H. Anna, zittend op vouwstoel, frontaal, in lang rood gewaad en blauwe mantel, hoofd bedekt, rechterhand naar voren gestoken. Op haar rechter knie Maria, op Maria's schoot het naakte Christuskind. Aan de linkerzijkant van de stoel een engel en aan de rechterzijkant het wapen van Breda (3 zilveren Andreas-kruizen op rood schild) en een andere rood blauw.

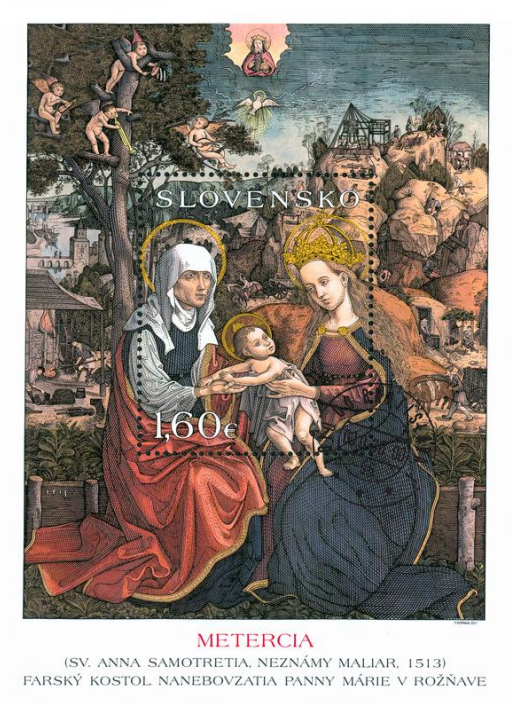
Anna te Drieën
1400-1450
Pijpaarde,gebakken, 95,3 x 24 x 23 cm.
Kasteel Huis Bergh, ’s- Heerenberg, Nederland, Europa

Anna staande, het hoofd iets naar rechts, ten voeten uit. Gekleed in een lang gewaad, sluier op het hoofd. Op de linker arm de gekroonde Maria dragend, in de rechter hand het kind Jezus. Maria reikt met de rechter hand een kleine hemelbol aan het kind Jezus. De linker arm en het rechter been van het kind ontbreken, evenals de linker arm van Maria.

Anna te Drieën
Icoon

Anna te Drieën
Meester LA?, 1513
Houten paneel
Postzegel van 1,60 €, 13-12-2011
Afbeelding van paneelschildering Metercia Rožňava
Anna Samotretia kerk, Rožňava, Slowakije, Europa.

St. Anna te Drieën
Duitsland, 16de eeuw
Beeldhouwwerk, Eikenhout, 71 x 21 x 16 cm.
STAM Statsmuseum Gent, België, Europa

Sint Anna te drieën
Zuidelijke Nederlanden,1600-1615
Gebrandschilderd glas, 27 x 20 cm.
STAM Statsmuseum Gent, België, Europa

Anna te drieën
Logo Schuttersgilde
Sint Annagilde, Hattem, Nederland, Europa

Het logo is uitgevoerd in de Gelderse hoofdkleuren geel en blauw en bevat een afbeelding van de Anna te drieën, ofwel de heilige moeder Anna, haar dochter de heilige maagd Maria en haar zoon Jezus, verder de leeuw van Hattem met dubbele staart en ster en in zwart een kruisboog, zijnde het door de schutterij vanaf haar oprichting gebruikte wapen.

Anna te drieën
Kazuifel, rood zijdefluweel, 1490/1499
Catharhijneconvent, Utrecht, Nederland, Europa

Anna te drieën
Imhof Gebedenboek
Nederland, Europa

Sint Anna te Drieën
Robert (II) De Nole, Antwerpen, 1600-1650
Beeldhouwwerk, 95 x 36 x 30,5 cm.
STAM Statsmuseum Gent, België, Europa

Maria houdt het Jezuskind op de arm en staat voor Anna die haar met beide handen vasthoudt. Het beeld is afkomstig uit de in 1860 afgebroken Predikherenkerk (Dominicanenkerk) te Gent

Anna te Drieën
Kerk van de Heilige Michael, Thorn, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Gelre, Brabant, ca.1510,
Beeldhouwwerk, 40 cm.
Museum Krona, Uden, Nederland, Europa

Iedere inwoner van het Maasstadje Megen kon het vroeger dromen. Een kort rijmpje, geplaatst boven de ingang van de kapel van O.L. Vrouw van Zeven Weeën tussen Megen en Macharen zegt: 'Langs deze weg zet gene voet of zeg Maria weesgegroet'. Het is een uitnodiging aan de voorbijganger om een bezoek aan Maria te brengen. En dat gebeurt tot op de dag van vandaag, men kan hier vluchtig een kaarsje opsteken om daarna de wandeling weer voort te zetten. Op deze route passeert men nog een kapel, meer een stenen 'kestje'. Het is gewijd aan Anna, de moeder van Maria, de grootmoeder van Christus. Zij is de beschermster van het huisgezin. In de middeleeuwen was Anna een populaire heilige. Binnen een populaire beeldengroep waar Anna samen met Maria en Christus is afgebeeld, de Anna-te-Drieën, wordt Anna vaak groter afgebeeld dan Maria. Dit is ook het geval in het middeleeuwse beeldje van Megen. Anna is bijna een kop groter dan Maria. Omdat grootte en positionering in de middeleeuwse kunst een hiërarchie aangeeft, zou het betekenen dat Anna belangrijker was dan Maria, iets wat niet overeenkomt met de ideeën van de katholieke kerk na het concilie van Trente. Daarom werd het beeldje vervangen door een beeld waarbij Anna haar dochter Maria bij de hand neemt. Maar, devotie is sterker dan dogma. In Megen keerde Anna in haar middeleeuwse gedaante terug. Niet met het originele beeldje, dat staat nu in het Museum voor Religieuze Kunst te Uden, maar in de vorm van een kopie. Naast het verschil in grootte is Anna ook makkelijk te onderscheiden van Maria door hun uiterlijk. Anna, door haar kleding afgebeeld als oude weduwe, ziet er totaal anders uit. Maria is jong, slank en heeft een prachtig vloeiend kapsel tot over haar schouders. Dit beeld van Anna-te-Drieën is een belangrijk voorbeeld van de Anna-devotie in Megen. Naast dit beeld was er zelfs een kapel in de parochiekerk aan Anna gewijd. Ook opvallend aan dit beeld is zijn achterkant: hier legt Anna haar hand beschermend op de rug van Maria. Hieruit is af te leiden dat het beeld aan alle kanten zichtbaar was, anders had de beeldsnijder nooit zo een detail gemaakt.

Anna te Drieën
Uit collectie Leo Jozef Claeys
Merkteken E.F., eikenhout
Privé collectie A.F.

Leo Jozef Claeys studeerde af als ingenieur en was eigenaar van een gieterij die machineonderdelen maakte. Ook was hij een fervent kunstliefhebber en verzamelde naast heiligen beelden ook wassen kerstgroepen, die door de Zusters van Turnhout werden gemaakt.

Anna te Drieën
Muurschildering, 15de eeuw
Oude-Helenakerk, Aalten, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Muursteen
St. Annakerk, Amstelveen, Nederland, Europa

De kerk is in 2011 gesloten om deels plaats te maken voor de verbreding van de snelweg A9.

De muursteen is na de sluiting van de kerk verwijderd.

Anna te Drieën
Beeldhouwwerk, ca. 1500
Museum Mayer van den Bergh, Antwerpen, België, Europa

De H. Anna, hier minder oud dan gewoonlijk, zit op een troon met versierde rug en met tweevoudige arcoladevormige trede. Vooraan links, op de hoogste trede en op kussens, zit Maria, die met beide handen het naakte Jezuskind houdt, dat meer rechtstaat dan zit. Anna houdt met haar linkerhand Jezus'linker, en houdt de andere rond Maria op schouderhoogte. Het metalen kroontje van Maria is verdwenen.

Anna te Drieën
Franse school, 15de eeuw
Museo Nazionale del Bargello, Florenz, Italië, Europa

Anna te Drieën
Jan van Steffensweert
Beeld gegoten brons ca. 1500
St. Servaasbasiliek, Maastricht, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Beeld hout, gepolychromeerd
Sint Amanduskerk, Denderleeuw, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Beeld
Noordbeuk Saint Philibert, Trégunc, Finistére, Bretagne, Frankrijk, Europa

Anna te Drieën
Beeld, 12,5 cm. eikenhout, gesneden, 15de eeuw
Utrecht, Nederland, Europa

Anna te Drieën
Toegeschreven aan Pieter Pourbus
Donorportret, Olieverf op paneel,
50 x 15,5 cm., ca. 1540
Museum Gouda, Nederland, Europa

Donateur op de voorgrond.

Anna te Drieën
Meester van Frankfurt middenpaneel, Meester van Dleft zijpanelen
Drieluik, paneel, 93,5 x 62 cm., ca. 1509-1520
Suermondt-Ludwig-Museum, Aken, Duitsland, Europa

Op het centrale paneel de Maagd en het Kind met de Heilige Anna (Anna Selbdritt) in een landschap, gecombineerd met de Heilige Drievuldigheid.
Aan de binnenzijde van het linker paneel vijf knielende mannelijke leden van de familie van Beesd van Heemskerk, met Dirk van Beesd van Heemskerk vooraan. Achter hen staat Johannes de Doper en op de achtergrond een stadsgezicht. In de rechterbovenhoek en de linkerbenedenhoek bevinden zich twee wapenschilden.
Aan de binnenzijde van het rechter paneel twee knielende vrouwelijke leden van de familie, met Maria Magdalena, voor een stadsgezicht. In de rechterbovenhoek een wapenschild.

Anna te Drieën
Meesters of Frankfurt, ca. 1509
Museum, Heidelberg, Duitsland, Europa

Anna te Drieën
Hout, gepolychromeerd, Franken, Duitsland, Ca. 1480
The Metropolitan Museum of Art, New-York, USA

Anna te Drieën
Pelgrimsinsigne
Lood, 2,5 x 2,2 cm., 14de /16de eeuw
The Metropolitan Museum of Art, New-York, USA

Anna te Drieën
Beeld
Gips, beschilderd, 16 cm.